

VÁCLAV HRUBÝ A ARCHIVNÍ ŠKOLA¹

HANA PÁTKOVÁ

„Stál však také u kolébky státní školy archivní“, uvedl roku 1934 Zdeněk Kristen v obsírném nekrologu, uveřejněném právě v časopisu zmíněné školy.² Na rozdíl od popisu řady vědeckých prací a dalších organizačních aktivit zde však byl stručný; zmínil ještě, že Václav Hrubý po habilitaci pro obor pomocných věd historických na Karlově univerzitě roku 1920 převzal na archivní škole přednášky o české diplomatice. Neopomněl také uvést, že se Hrubý od počátku podílel na činnosti Společnosti archivní školy a že byl spoluredaktorem prvních dvou ročníků Časopisu archivní školy.

Mohlo by se zdát, že o osobnosti, jejíž život spadá do sklonku 19. a první třetiny 20. století a která stála u počátků jedné z kateder druhé největší univerzity v Československé republice, bude existovat množství nejrůznějších dokumentů. Opak je bohužel pravdou. Na rozdíl od mnoha jiných českých historiků není totiž patrně dochována Hrubého pozůstalost. Korespondence v pozůstalostech příjemců a stručné úřední záznamy neposkytují mnoho informací, stejně jako zmínky ve vzpomínkách současníků.³

Nicméně základní životní data V. Hrubého jsou známá. Narodil se v Hradci Králové roku 1885, byl tedy mezi historiky a archiváři z okruhu archivní školy vrs-
tevníkem Václava Vojtíška a Vladimíra Klecandy; ředitel školy Gustav Friedrich byl jeho univerzitním učitelem, stejně jako Václav Novotný, který na škole přednášel. Pro Hrubého činnost v oboru historických věd je třeba uvést, že studoval na pražské

1 Studie byla zpracována s podporou programu Progres Q09, řešeného na FF UK.

2 Za Václavem Hrubým. ČAŠ 11, 1934, s. 162–173.

3 Zde lze uvést vzpomínky V. Vojtíška: O Gustavu Friedrichovi. AČ 21, 1971, s. 65–88, 158–169, 214–234; 22, 1972, s. 86–104, 149–168, a především informačně důležitý text Karla Stloukala: Rok s Václavem Hrubým. In: Historie mého života. Praha 2012, s. 283–289. Z osobní znalosti mohl těžit také Rudolf Urbánek: Václav Hrubý, zvláštní otisk z Ročenky Masarykovy univerzity 1934; Urbánkova práce je dosud nejdůkladnějším zpracováním. Některé důležité údaje, a to i o dalších osudech rodiny V. Hrubého, obsahuje osobní spis Václava Hrubého, uložený v archivu Masarykovy univerzity. Vydány jsou Hrubého dopisy Václavu Novotnému a Gustavu Friedrichovi, viz Pátková, Hana: Žák a učitelé. Václav Hrubý, Gustav Friedrich a Václav Novotný. Přínos korespondence pro poznání situace v české historiografii v první třetině 20. století. SAP 63, 2013, s. 421–450.

české univerzitě a na vídeňském Ústavu pro rakouský dějepyt, kde byl mimořádným posluchačem kurzu let 1907–1909. Zřejmě byl považován za schopného adepta historických disciplín. Gustav Friedrich jej totiž doporučil jako svého žáka tehdejšímu řediteli ústavu Emilu von Ottenthal; je třeba podotknout, že jde o jediný dopis G. Friedricha tohoto typu.⁴ Dochované zkušební protokoly⁵ dosvědčují, že si ve Vídni vedl velmi dobře, patřil k nejlepším studentům ústavu. Zároveň se však již projevovaly zdravotní problémy, ty Václava Hrubého zřejmě postihovaly i v dalších letech. Závěrečnou zkoušku totiž musel odložit pro nervové onemocnění, které mu znemožnilo potřebnou studijní přípravu. Nicméně úspěšně absolvoval a při jednání o přijetí do archivu českého zemského muzea se již mohl vykázat ústavním vysvědčením. Tam působil od podzimu 1909 nejprve jako asistent, poté amanuensis a posléze adjunkt, s tím, že po odchodu muzejního archiváře Václava Schulze do penze roku 1916 archiv vedl.⁶ V tomto postavení byl i v roce 1918, kdy se uvažovalo o nové organizaci archivnictví v novém státě. Nebylo to v rámci tehdejších historických a archivních pracovišť rozhodně postavení nevýznamné. Muzeum bylo v zemi důležitou vědeckou institucí a muzejní archiv, jehož základem nebyla činnost úřadu, ale sbírání a shromažďování dokumentů k českým dějinám, byl dosti významným pracovištěm. Vedle toho se však již od roku 1919 Václav Hrubý angažoval při přípravě vzniku historického ústavu, který se měl zaměřit především na vydávání pramenů k českým dějinám.⁷ Od roku 1921 začal skutečně fungovat Státní historický ústav vydavatelský; úkolem nového ústavu bylo především pokračovat ve vydávání českomoravských regist.⁸ Václav Hrubý na obnovených regestech pracoval již nejpozději od roku 1913,⁹ je tedy vcelku logické, že se stal tajemníkem a fakticky vedoucím nového ústavu a výrazně ovlivnil i jeho personální složení – získal pro ústav Bedřicha Mendla, který nepochybně rád

4 Srov. Pátková, H.: „Mein Schüler Hrubý“. Drobnost k odborným počátkům pozdějšího brněnského profesora. *Studia historica Brunensia* 60, 2013, s. 335–338.

5 Institut für Österreichische Geschichte, Prüfungsakten, Hruby Wenzel. K Hrubého kurzu na IÖG též Lhotsky, Alphons: *Geschichte des Instituts für österreichische Geschichtsforschung 1854–1954*. Graz – Köln 1954 (MIÖG, Ergbd. 17), s. 350–353.

6 V ANM, RNM, Osobní spisy č. 11/5 je dochován stručný „osobní výtah“, podle zachycených údajů pocházející z léta 1918 (za snímek děkuji dr. M. Běličové a J. Hanouskovi); nadto lze Hrubého pracovní kariéru sledovat chronologicky v registratuře NM. Odchod V. Schulze do penze bývá spojován se snahou uchránit V. Hrubého před vojenskou službou v době 1. světové války. K tomu je třeba podotknout, že Schulz měl koncem roku 1915 již odpracováno 37 služebních let, a o penzionování žádal již po odsloužení 35 let v roce 1913, tedy v míru. ANM, Registratura NM, kart. 85, žádost V. Schulze o penzionování od 1. 1. 1916.

7 Kopičková, Božena: Vznik Československého státního ústavu vydavatelského a první období jeho činnosti. *ČČH* 94, 1996, s. 14–37.

8 Srov. Pátková, H.: O Regestech. Poznámky k vývoji jedné z českých edic. *AČ* 47, 1997, s. 65–73; táž: O Regestech II. Edice. *AČ* 48, 1998, s. 225–235.

9 Tamtéž.

vyměnil možnost ediční práce v Praze za výuku na obchodní akademii v Hořicích v Podkrkonoší. Uvažoval také o získání Václava Vojtíška.¹⁰ Pokud jde o vlastní organizaci archivnictví, byl stoupencem zřízení Národního archivu, v němž by byly soustředěny fondy významných pražských archivů. V tom se shodoval se ředitelem zemského archivu Janem Bedřichem Novákem. Ten publikoval představu o působení Národního archivu hned roku 1918,¹¹ a mimo jiné uvažoval také o archivní škole při tomto archivu.¹² Podle Novákova plánu měla být škola těsně svázána s archivem. Její posluchači měli být sice studenty univerzity, ale zároveň měli v archivu několik hodin denně pracovat, v létě být vysíláni na archivní praxe na venkov, a jejich výuka měla být z velké části tvořena archivními disciplínami. Výuka pomocných věd historických měla být podřízena praktickým archivním potřebám – v podstatě by šlo hlavně o paleografii a diplomatiku, kdy se předpokládalo, že univerzitní profesor přenesou svou výuku do archivu. Jinak se na výuce měli značně podílet archivní úředníci. Zda Václav Hrubý sdílel i tuto Novákovu představu, lze těžko povědět. Sám připravil návrh na organizaci archivní školy;¹³ tento návrh je však nyní patrně nezvěstný. V Archivu Univerzity Karlovy v inventáři fondu Státní archivní škola jsou archiválie týkající se diskuze o organizaci školy (inv. č. 1–4) vyznačeny jako nedohledané při revizi. Tamtéž se však dochoval anonymní strojopisný návrh z roku 1919, označený jen jako „Osnova“.¹⁴ Jde o návrh na organizaci archivní a knihovnické školy; obsahově stojí někde mezi výše uvedenými představami J. B. Nováka a skutečnou archivní školou tak, jak byla zanedlouho ustavena. Mělo jít o školu „archivní a biblioteční“ připravující archiváře a knihovníky, přičemž kurzy měly být organizovány jako tříleté pro archiváře a dvouleté pro knihovníky se společným prvním ročníkem. Ve výuce byl plánován vysoký podíl pomocných věd historických a dějin správy, počítalo se i s archivní praxí, i když v mnohem menším rozsahu než v Novákově plánu. Studenti měli dostávat stipendium, museli být zároveň studenty univerzity. Uchazeč o přijetí měl být aspoň čtyři semestry posluchačem filozofické fakulty, československým občanem, a nemělo mu být více než 30 let. Kromě latiny měl prokázat znalost dvou moderních jazyků. Nelze jednoznačně říci, kdo byl autorem tohoto návrhu.

Pokud však jde o centrální Národní archiv, byl V. Hrubý ochoten právě ve spolupráci s J. B. Novákem k okamžitému činu – totiž začlenění archivu Národního muzea do zemského archivu.¹⁵ K tomu však nakonec nedošlo.

10 Dopis Mendlovi z 24. 5. 1919. MÚA AAV, fond Bedřich Mendl, inv. č. 134, kart. 3.

11 Další úkoly zemského archivu. Zprávy Zemského archivu Království českého 5, 1918, s. 271–312.

12 Tamtéž, s. 304–309.

13 Kollmann, Josef: Státní archivní škola. SAP 32, 1982, s. 243.

14 AUK, AŠ, kart. 1

15 Kristen, Z.: Za Václavem Hrubým, s. 167. Nově Woitschová, Klára: „Archiv muzea království Českého archivem není...“ Pokus o zrušení Archivu NM v letech 1919–1920. PH 27/1, 2019, s. 545–553.

Státní archivní škola, tak jak roku 1919 nakonec zahájila činnost,¹⁶ se od Novákovy představy výrazně lišila. Na výuce se sice kromě univerzitních profesorů podíleli i praktičtí archiváři, ale jen v menší míře a zejména ti, kteří připravovali habilitaci a uvažovali o působení na univerzitě. To byl i případ V. Hrubého, který roku 1920 získal docenturu na Filozofické fakultě Karlovy univerzity. Ředitelem školy se stal profesor Gustav Friedrich, na vyučování se podíleli v prvních letech profesori Emil Smetánka, Otakar Jiráni, Josef Janko, Kamil Henner, Jan Kapras, Josef Vančura a Václav Novotný – vesměs z filozofické a právnické fakulty, tajemníkem byl Vladimír Klecanda ze Zemského archivu, z archivářů se činnosti školy účastnil ještě ředitel Zemského archivu Jan Bedřich Novák, z mladší generace Bedřich Jenšovský a Josef Borovička z téhož archivu, z pražského městského archivu pak Václav Vojtíšek. Když se v březnu 1922 připravovalo založení Společnosti archivní školy, byl Václav Hrubý, tehdy již vedoucí (dobově označovaný většinou jako „správce“) státního historického ústavu, také přizván. Po definitivním ustavení společnosti počátkem roku 1924 se stal jedním z náhradníků výboru. Jeho vrstevník Vojtíšek byl členem výboru, jejich společný učitel G. Friedrich místopředsedou.¹⁷

V. Hrubý začal na škole přednášet na podzim 1920. V té době již opouštěl archiv Národního muzea, aby se věnoval ediční práci v novém historickém ústavu. Jeho habilitace však jasně svědčí o tom, že uvažoval o akademické kariéře. Zahájení výuky roku 1920 bylo dáno čistě organizačními důvody – první kurz začal na podzim 1919, a přednášky o české diplomatice, které měl Hrubý na starosti, byly zařazeny až ve druhém ročníku. Měl přednášet dvě hodiny týdně v zimním i letním semestru, výuku doplnit pokud možno praktickými cvičeními na archivním materiálu.¹⁸ Návrh Václava Hrubého na organizaci školy je nyní nezvěstný, takže nelze říci, nakolik skutečná škola odpovídala Hrubého představám. Jeho účast na výuce hned od počátku svědčí o tom, že v každém případě nové učiliště podporoval a byl ochoten se osobně angažovat. Studijní plán nové školy podléhal různým větším i menším operativním změnám, namnoze v důsledku okamžitých organizačních potřeb, tlaku ministerstva školství na snížení nákladů a také kapacitních možností přednášejících, takže přednáška V. Hrubého o české biskupské listině, kterou měl jako čerstvý docent číst na filozofické fakultě, byla zároveň začleněna do studijního plánu archivní školy s tím, že se ušetří honorář.¹⁹ Také v akademickém roce 1922/1923 měl V. Hrubý přednášet jednu hodinu týdně dějiny církevní správy,

16 O ní Kollmann, J.: Státní archivní škola, s. 225–307.

17 Předsedou byl ředitel schwarzenberského archivu v Třeboni František Mareš. AUK, AŠ, inv. č. 10, 13, kart. I, příloha k čj. 102 z roku 1924.

18 Tamtéž, čj. 328 z 22. 9 1920.

19 Tamtéž, čj. 205 z 23. 6. 1920.

ovšem jejich tzv. diplomatickou část.²⁰ O historicko-správním vývoji (tzv. historická část) měl pojednat prof. Václav Novotný. To jistě V. Hrubému vyhovovalo – habilitoval se prací o české biskupské listině, uvažoval o zpracování české panovnické a církevní diplomatiky.²¹ I jeho návrh na reorganizaci prací na českomoravských regestech počítal se změnou struktury edice; materiál měl být rozdělen v zásadě podle vydavatelů, a právě církevní listiny chtěl V. Hrubý sám editovat.²² Nezanedbatelná byla i jeho aktivní účast při zkouškách²³ a posuzování písemných prací.²⁴ Vzhledem ke svému zdravotnímu stavu trávil V. Hrubý již v dobách svého zaměstnání v muzejním archivu pravidelně v létě delší dovolenou na venkově, zpravidla na Podbrdsku, a snažil se během tohoto času odborně nepracovat.²⁵ V tom pokračoval i po přechodu do Státního historického ústavu vydavatelského. Nicméně se alespoň korespondenčně zajímal o novinky a o výsledky zkoušek na archivní škole.²⁶ Hrubý se tedy věnoval práci pro archivní školu se zájmem. Kromě výuky se angažoval i jinak: Když tajemník školy Vladimír Klecanda pobýval dlouhodobě ve Vídni, zastupoval ho; nešlo jen o formalitu, na řadě písemností lze spatřit Hrubého charakteristické písmo a podpis.²⁷ A v neposlední řadě redigoval spolu s G. Friedrichem, Vladimírem Klecandou a Josefem Borovičkou první dva svazky Časopisu archivní školy, založeného roku 1923. V tomto časopise také publikoval několik diplomatických studií a řadu recenzí. Nebylo to jediné publikační fórum – až do roku 1922 psal i do Časopisu Národního muzea, ale od vzniku Časopisu archivní školy v něm však zřejmě našel svůj hlavní prostor. Kmenovým zaměstnáním byl stále „správcem“ historického ústavu, kde se věnoval především přípravě edice listin korunního archivu. Tato práce jej patrně těšila více, než příprava dalších svazků českomoravských regest, z pohledu V. Hrubého možná poněkud mechanická.²⁸ Jak však bylo již podotknuto, již od roku 1920 byl soukromým docentem Filozofické fa-

20 Tamtéž, čj. 493 z 21. 10. 1922.

21 MÚA AAV, fond Bedřich Mendl, dopis z 24. 5. 1919, inv. č. 134, kart. 3.

22 O tom srov. Pátková, H.: O Regestech I.

23 AUK, AŠ, inv. č. 81, kart. 1, protokol z porady učitelů 23. 6. 1922 – Hrubý měl připravit polovinu otázek z diplomatiky, druhou polovinu připravoval G. Friedrich.

24 Tamtéž, protokol z porady učitelů 5. 5. 1923 – V. Hrubý byl oponentem prací B. Rynešové „Kopíř korunního archivu v Roudnici“ a B. Kubíčkové „Úřad arcibiskupského oficiála od založení arcibiskupství v Praze“.

25 Jeho žádosti o dovolenou lze sledovat pravidelně každoročně v registratuře archivu Národního muzea. Většinou pobýval v Kvani u Zaječova; z regionu pocházela i jeho manželka Milada, rozená Zeithamlová.

26 MÚA AAV, fond Bedřich Mendl, inv. č. 134, kart. 3, dopis B. Mendlovi z 20. 7. 1922.

27 Srov. např. protokoly o schůzích profesorského sboru, AUK, AŠ, inv. č. 80, kart. 1.

28 MÚA AAV, fond Bedřich Mendl, inv. č. 134, kart. 3, pohlednice z Třeboně z 2. 6. 1921.

kulty Karlovy univerzity. Nebyl mezi mladšími učiteli archivní školy jediný. Roku 1922 se v Praze habilitoval Václav Vojtíšek,²⁹ v létě roku 1924 následoval na nedávno zřízené Komenského univerzitě v Bratislavě tajemník archivní školy a zemský archivář Vladimír Klecanda.³⁰ Ten byl také vzápětí jmenován profesorem, odešel do Bratislavy a na archivní škole přestal působit. Odlišně se vyvíjela kariéra Václava Vojtíška. Ten po habilitaci začal působit na nově založené univerzitě v Brně, avšak tamní katedru pomocných věd historických pouze suploval. Do Brna dojížděl z Prahy, nepřijal tam trvalé místo. Brněnská univerzita se tak stala působištěm právě pro Václava Hrubého.³¹ Ten také začal suplovat na tamní katedře a již na jaře 1924 začal připravovat odchod do Brna. V roce 1925 tam byl jmenován mimořádným profesorem. Své tamní působení vzal zřejmě velmi vážně, do Brna se – na rozdíl od některých jiných původně pražských profesorů – přestěhoval.³² Od podzimu roku 1924 převzal jeho přednášky z české diplomatiky na archivní škole Václav Vojtíšek.³³

Tím by bylo možné výklad o Václavu Hrubém a archivní škole ukončit. Nebude však na škodu připojit stručný epilog. Na podzim roku 1925 mu ještě učitelé archivní školy zaslali společné blahopřání ke jmenování profesorem.³⁴ Z. Kristen v nekrologu, citovaném v úvodu, uvádí, že Václav Hrubý těžce nesl odchod do Brna a cítil se pražským prostředím zneuznán. Tyto pocity lze dnes sotva rekonstruovat a ověřit. Z výpovědi pramenů nicméně jednoznačně vyplývá, že nepřítel v Praze skutečně měl; v okruhu archivní školy jím byl Václav Vojtíšek.³⁵ Stejně tak je pro-

29 Zdá se, že zde působil určitý vnější tlak, snad snaha nebýt předstížen konkurenty. Srov. dopis V. Vojtíška B. Mendlovi, MÚA AAV, fond Bedřich Mendl, inv. č. 357, kart. 5, dopis V. Vojtíška z 16. 2. 1920. Vojtíšek již uvažoval o habilitaci v souvislosti s Brnem. Konkurenty viděl zřejmě nejen ve V. Hrubém, ale také ve V. Klecandovi, jehož patrně považoval za možného uchazeče o nástupnictví po G. Friedrichovi na FF UK. K tomu dopis Jindřichu Šebánkovi z 31. 3. 1923, 14. 4. 1924, 7. 5. 1924, 19. 11. 1924 a 8. 12. 1924. Archiv MU, pozůstalost Jindřicha Šebánka.

30 AUK, AŠ, sdělení V. Klecandy ředitelství AŠ z 23. 11. 1924.

31 Je otázkou, nakolik hrála při obsazení profesury pomocných věd historických v Brně roli finanční situace, umožňující obsazení pouze místa mimořádného profesora, což pro uchazeče o tuto pozici nemuselo být výhodné. Odchod V. Hrubého z Prahy a vzdání se honorovaného působení na tamních školách bylo na brněnské univerzitě interpretováno jako určitá obětavost, a tak také používáno v jednání s MŠANO. Srov. Archiv MU, osobní spis V. Hrubého, návrh na jmenování řádným profesorem z 27. 6. 1928, doporučení děkanátu FF MU k žádosti o osobní přídavek z 6. 11. 1925.

32 O jeho činnosti v Brně vypovídá mj. obsáhlý osobní spis v Archivu MU.

33 AUK, AŠ, inv. č. 141, koncept návrhu honoráře za výuku v zimním semestru 1924/25, příjmení Hrubý je přeškrtnuto a opraveno na Vojtíšek.

34 AUK, AŠ, inv. č. 33, kart. 1, koncept z 23. 10. 1925, poděkování V. Hrubého z 1. 11. tamtéž.

35 Srov. Vojtíškův popis studentského incidentu s V. Hrubým a další kritická vyjádření, Vojtíšek, V.: O Gustavu Friedrichovi, AČ 21, 1971, s. 229, 233; AČ 22, 1972, s. 159–162. Zvláštní je také to,

kazatelné, že během necelých tří let od odchodu z Prahy se zcela rozpadl vztah Václava Hrubého k jeho univerzitním učitelům a starším kolegům na archivní škole – V. Novotnému a G. Friedrichovi. Nadále je lze také počítat k nepřítelům.³⁶ Když v roce 1929 otiskl V. Hrubý velmi kritickou recenzi právě vydaného svazku českomoravských Regest,³⁷ editorem byl Bedřich Mendl, G. Friedrich se postavil okamžitě na Mendlovu stranu; Hrubý pro něj byl „konjunkturální úspěšník z Brna“, mladík, posedlý představou vlastní důležitosti. Jejich dřívější spolupráce byla zapomenuta.³⁸

že v pozůstalosti V. Vojtíška, uložené v AHMP, se nenachází žádná korespondence s V. Hrubým. K velmi kritickému postoji V. Vojtíška k Hrubého působení na archivní škole srov. Kollmann, J.: Státní archivní škola, s. 263–264, zvl. pozn. 38. Velmi kritická vyjádření k situaci na archivní škole i k působení G. Friedricha, V. Hrubého a V. Klecandy obsahují Vojtíškovy dopisy uvedené v pozn. 25 – konkrétně ze 14. 4. 1924, 7. 5. 1924, 19. 11. 1924 a 8. 12. 1924. Archiv MU, pozůstalost Jindřicha Šebánka.

36 Srov. Pátková, H.: Žák a učitelé (viz pozn. 3).

37 Naše věda 10, 1928–1929, s. 98–110. Srov. též Kopičková, B.: Vznik, s. 32–34.

38 MÚA AAV, fond Bedřich Mendl, inv. č. 104, kart. 3, dopis G. Friedricha z 6. 8. a 25. 8. 1929, pohlednice téhož z 29. 7. a 10. 8. 1929, korespondenční lístek z 28. 8. 1929.

Václav Hrubý und die Archivschule

Eine Rekonstruktion von Leben und Werk von Václav Hrubý ist durch die Tatsache gewissermaßen behindert, dass sein Nachlass wahrscheinlich nicht erhalten wurde. Unter den Historikern und Archivaren aus dem Umkreis der Archivschule war er ein Zeitgenosse von Václav Vojtíšek und Vladimír Klecanda; der Schuldirektor Gustav Friedrich war sein Universitätslehrer, genauso wie Václav Novotný, der Vorlesungen an der Schule hielt. Vom Herbst 1909 an wirkte Hrubý im Archiv des böhmischen Landesmuseums, seit 1916 leitete er das Archiv. Daneben engagierte er sich seit 1919 in der Vorbereitung der Gründung eines historischen Instituts, das sich hauptsächlich auf Quelleneditionen zur böhmischen Geschichte konzentrieren sollte. Seit 1921 arbeitete er in dem neugegründeten Institut. Er legte auch einen Entwurf zur Organisation der Archivschule vor. Wenn dieser Entwurf mit einem anonymen maschinengeschriebenen Entwurf nicht identisch ist, der im Bestand der staatlichen Archivschule im Archiv der Karlsuniversität aufbewahrt wird, ist dieser wahrscheinlich verschollen. Václav Hrubý beteiligte sich vom Anfang an aktiv an der Tätigkeit der Schule. Er unterrichtete, nahm an Prüfungen teil und verfasste Gutachten zu den Studentenarbeiten, außerdem vertrat er den Schulsekretär während seiner langen Abwesenheit. Er stand bei der Gründung der Gesellschaft der Archivschule 1923 mit an der Wiege, redigierte die ersten Bände der Zeitschrift der Archivschule und publizierte auch selbst häufig in der Zeitschrift. Schon im Jahr 1920 erhielt er seine Habilitation an der Philosophischen Fakultät der Karlsuniversität in Prag. 1924 wechselte er zum Lehrstuhl für historische Hilfswissenschaften an der kurz zuvor gegründeten Universität in Brno (Brünn) und beendete somit seine Arbeit an der Archivschule. Seine Vorlesungen wurden von seinem feindlichen Konkurrenten Václav Vojtíšek übernommen. In kurzer Zeit folgte auch Hrubýs persönliche Trennung von seinen früheren Lehrern und Kollegen an der Archivschule, Gustav Friedrich und Václav Novotný.

Václav Hrubý and the Archival School

A reconstruction of the life and work of Václav Hrubý is complicated because of the fact that most probably his legacy has not been preserved. He was a contemporary with Václav Vojtíšek and Vladimír Klecanda; a director of the School, Gustav Friedrich was his university teacher as well as Václav Novotný who gave lectures at the School. Václav Hrubý had worked in the Archives of the Bohemian Land Museum (Archiv českého zemského muzea) since the autumn 1909 and he stood at its head from 1916. Besides that, he was involved in preparation and establishing of a new historical institution since 1919, it focused on editing sources to Czech history, and he worked there from 1921. He also prepared a project for organisation of Archival School. In the case that the project has not been identical

with an anonymous and a typewritten one deposited in the fond of the State Archival School in the Archives of the Charles University then it is probably lost. Václav Hrubý actively engaged in the activities of the School, he gave lectures, examined and evaluated students' works, and also substituted the School's secretary during his long-term absence. He participated in establishing a Society of Archival School in 1923 and co-edited the first two volumes of Časopis archivní školy (Journal of the Archival School) where he published a lot. As early as in 1920 he habilitated at the Philosophical Faculty of Charles University. In 1924 he left for the Department of Auxiliary Sciences of History at the newly established university in Brno and thus he finished his work for the Archival School. An unfriendly rival of his Václav Vojtíšek overtook his load of lectures there and shortly after Václav Hrubý personally broke with his former teachers and colleagues from the Archival School Gustav Friedrich and Václav Novotný.